

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ¹**

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра східної і слов'янської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Переклад художнього тексту»
(польська і українська мови)**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

Освітня програма: Сучасні філологічні студії (польська мова і друга іноземна мова): лінгвістика і перекладознавство

Галузі знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	доцент, канд. філол. наук Сидяченко Наталія Георгіївна
Статус дисципліни²	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр³	II семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: лекції – 0 годин; практичні заняття – 30 годин; самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська / польська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Предметом навчальної дисципліни за вибором є формування знань та умінь визначення інваріанта художнього тексту – параметрів змісту і форми, які неможливо втратити при перекладі. На практичних заняттях аналізуватимуться художні тексти в аспекті вироблення ієрархії складових інваріанта. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення типових мовних маркерів художнього тексту та віднайдення або креативного створення їх відповідників.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є поглиблення базових теоретичних знань з перекладу художніх текстів, вироблення навичок і вмінь здійснення професійного перекладу

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

³ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	текстів художньої прози й поезії.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен на матеріалі перекладених текстів видатними українськими майстрами слова глибше засвоїти розуміння поняття інваріант, ознайомитися з прикладами формальних і семантичних елементів інваріанта у процесі перекладу художньої літератури, навчитися самостійно визначати інваріантні складові і зберегти їх у самостійному перекладі. Ознайомитися з особливостями перекладу прози різних жанрів, із можливими труднощами перекладу художніх текстів: ключове слово, авторські художні засоби, без еквівалентна лексика, власні назви тощо, - та способами їх подолання. Студент повинен навчитися перекладати українською мовою тексти польської художньої літератури: роману, повісті, оповідання, есе, п'єси, поетичних текстів.
Компетентності⁴ (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК 13. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях у змінних умовах – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії польською та другою іноземною мовою, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням

⁴ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

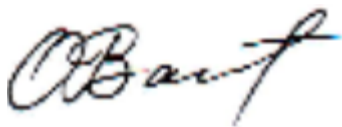
	класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентацій їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – <u>30 год.</u> Самостійна робота – <u>60 год.</u>
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Тема 1. Порівняльний аналіз перекладів. Тема 2. Визначення інваріанта роману (на матеріалі тексту «Виднокруг» Веслава Мисливського). Тема 3. Особливості перекладу історичної прози: прийоми модернізації, архаїзації мови. Тема 4. Визначення інваріанта поеми (на матеріалі поеми «Пан Тадеуш» Адама Міцкевича) Тема 5. Визначення інваріанта сонету (на матеріалі «Кримських сонетів» Адама Міцкевича).
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у посередині семестру, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. <i>Модульна контрольна робота</i> – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік.

	5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за дистанційною формою навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін ⁵ .
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Успішне опанування курсів «Польська мова», «Практична граматики польської мови», «Практична фонетика польської мови», «Основи загального мовознавства», «Лексикологія польської мови», «Сучасна українська літературна мова», «Загальна теорія перекладу», «Практичний курс перекладу (польська і українська мови)», «Усний двосторонній переклад (польська і українська мови)». Володіння навичками стилістичного аналізу художніх текстів сучасної польської та української мов.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова) література: Ажнюк М.Т. (1981) Актуальні питання перекладу художньої літератури (текст лекцій). Ужгород: УДУ. <i>Григорій Кочур і український переклад</i>. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. (2004). Ірпінь: Перун. Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Стріха М. (2006). <i>Український художній переклад: літературою і націєтворенням</i>. Київ: Факт. <i>Тисячоліття. Поетичний переклад України-Русі</i>. (1995). Упорядник Москаленко М.Н. Київ: «Дніпро». Barańczak Stanisław. (2004) <i>Ocalone w tłumaczeniu</i>. Kraków: „Wydawnictwo A5”. Lipiński Krzysztof. (2000). <i>Vademecum tłumacza</i>. – Kraków, „IDEA”. Krzysztofiak Maria. (1996). <i>Przekład literacki we współczesnej translatoryce</i>. Poznań. <i>Mała encyklopedia przekładoznawcza</i> (2000). Red. Dąbska-Prokop Urszula. Częstochowa. Pollak S. (1975) <i>Przekład artystyczny. O sztuce tłumaczenia- Księga druga</i>. Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk. Додаткова література: Коломієць Л.В. (2013). <i>Український художній переклад та перекладачі 1920 – 30-х років</i>. Навчальний посібник. Київ: ВПЦ Київський університет Рильський Максим. (1975). <i>Мистецтво перекладу</i>. Київ: Рад. Письменник. Шмігер Тарас. (2009). <i>Історія українського перекладознавства</i>. Київ: «Смолоскип». Pisarska Alicja, Tomasziewicz Teresa (1998). <i>Współczesne tendencje przekładoznawcze</i>. Poznań:

⁵ <http://surl.li/cxvmy>

	„Wydawnictwo Naukowe UAM”. Tabakowska E. (1990) <i>Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu</i>. Teksty Drugie 3, 97-114. Додаткові ресурси: - Narodowy Korpus Języka Polskiego : http://nkjp.pl. - Wielki Słownik Języka Polskiego: http://wsjp.pl. - Słownik Języka Polskiego PWN: http://sjp.pwn.pl. - Słownik Wyrazów Bliskoznacznych: https://www.synonimy.pl. - Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ - Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua - Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: http://surl.li/gymzc
Форми і способи поточного та семестрового контролю	МКР, залік

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

проф. Ольга Валігура
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри _____, протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(ім'я, прізвище)

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).